

УДК 81'374:378(477.83)
DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2025.2.2/12>

Шуневич Б. І.

Львівський національний університет природокористування

Городецька Н. Г.

Львівський національний університет природокористування

Гавришків Н. Б.

Львівський національний університет природокористування

СЛОВНИКАРСТВО У ЛЬВІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ: МИНУЛЕ, ТЕПЕРІШНЄ, МАЙБУТНЄ

Для читання та перекладу іноземної науково-технічної літератури потрібно мати якісні фахові словники, які допомогли б отримати точні еквіваленти термінів, з однієї мови іншою з різних галузей знань.

У статті проведено короткий огляд укладання словників сучасної сільськогосподарської та дотичної до неї термінології, створених і опублікованих викладачами закладів вищої освіти, які готують спеціалістів для цієї галузі народного господарства, та співробітниками науково-дослідних закладів України; проаналізовано словники із згаданої вище тематики, створені викладачами кафедри іноземних мов (ІМ) Львівського національного університету природокористування (ЛНУП); описано особливості цих словників; запропоновано варіанти укладання нових довідкових матеріалів у найближчому майбутньому.

До створення словників, їхнього рецензування потрібно залучати як мовознавців (викладачів іноземних та української мов), так і фахівців різних технічних галузей знань (науковців спеціальних кафедр нашого та інших українських і закордонних закладів вищої освіти, а також співробітників науково-дослідних інститутів).

Уважаємо, що наступним кроком у лексикографічній роботі має бути об'єднання в авторські колективи провідних науковців відповідних галузей аграрних ЗВО, науково-дослідних інститутів України для укладання великих за обсягом та якісних словників для всіх галузей науки й техніки у друкованій формі, а також електронних банків терміносистем.

На нашу думку, словники, укладені викладачами ЛНУП в основному охоплюють найуживаніші з кожної конкретної галузі знань терміни, які мають стати активною лексикою студентів освітніх рівнів бакалавр і магістр усіх спеціальностей університету під час занять з іноземної мови.

Проведене дослідження може стати основою для подальшого планування лексикографічної роботи у Львівському національному університеті природокористування.

Ключові слова: перекладні словники, українські словники сільськогосподарських термінів, банк терміносистем.

Постановка проблеми. За роки незалежності України створено багато великих за обсягом перекладних словників сільськогосподарських термінів, наприклад, «Англійсько-український сільськогосподарський словник» [1], тлумачний «Аграрний тлумачний словник. Землеробство. Рослинництво. Сортознавство» [2], а також коротких перекладних [3], словників-мінімумів [4] та ін. Авторами словників аграрної тематики є викладачі сільськогосподарських закладів вищої освіти (ЗВО), працівники науково-дослідних інститутів

Національної академії аграрних наук України та інших установ.

Професорсько-викладацький штат Львівського національного університету природокористування, який готує фахівців для агропромислового комплексу й, зокрема, викладачі кафедр іноземних мов, української мови, спеціальних кафедр університету також зробили свій внесок у створення словників цієї галузі знань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У тезах доповіді на тему «Словникарство в аграр-

них закладах вищої освіти України» [5] та «Лексикографічні праці науковців Львівського національного аграрного університету» [6] вже проведено дослідження стосовно створених до 2020 р. словників для різних сільськогосподарських спеціальностей, їх видів і призначення в Україні та, зокрема, у Львівському національному університеті природокористування.

Матеріалом дослідження була доступна інформація з веб-сторінок аграрних ЗВО про видані там словники сільськогосподарських термінів, а також з наукових статей, матеріалів різного рівня конференцій, навчально-наукова літератури, каталогів бібліотеки ЛНУП, звітів про наукову роботу кафедри іноземних мов університету.

У процесі дослідження виявлено 70 словників, створених науковцями 10 аграрних закладів вищої освіти, з яких 39 мають стосунок саме до сільського господарства (землеробства, рослинництва, сортознавства, тваринництва, бджільництва та ін.), 23 – інших галузей знань зі сфери сільськогосподарського виробництва та 8 – окремих загальних дисциплін, які читають студентам перших-других курсів бакалаврату [5].

Джерельною базою виданих великих за обсягом перекладних англійсько-німецько-французько-українських словників сільськогосподарських термінів, наприклад, «Англійсько-українського сільськогосподарського словника» [1], є в основному російськомовні й англійськомовні словники сільськогосподарських термінів за 1965–2013 рр. Із цієї інформації про словники зрозуміло, що є потреба доповнити їх новими термінами, які виникли за останні десятиліття.

У процесі спільної діяльності мовознавців кафедри іноземних мов і фахівців різних технічних галузей знань станом на 2020 р. у ЛНУП підготовлено й видано понад 30 із згаданих вище 70 перекладних словників за основним профілем університету, споріднених із сільськогосподарською тематикою спеціальностей, а також значну кількість різноманітних словників-мінімумів термінів українською, англійською та німецькою мовами на базі сучасної фахової літератури [6].

Постановка завдання. Мета нашого дослідження – *описати* коротко укладання словників сільськогосподарської та дотичної до неї термінології в Україні та, зокрема, у Львівському національному університеті природокористування, *провести* аналіз словників за 4 критеріями, створених на кафедрі іноземних мов ЛНУП за останні п'ять років, *показати* перспективи укладання нових довідкових матеріалів в українських ЗВО

і, зокрема, у ЛНУП у найближчому майбутньому.

У тезах доповіді «Сучасний стан і перспективи укладання словників у Львівському національному університеті природокористування» [7] вже частково описано результати лексикографічної роботи на кафедрі іноземних мов протягом 2020–2024 рр.

Матеріалом цього дослідження є видані викладачами кафедри ІМ 7 словників обсягом від 3 000 до 40 000 лексичних одиниць на основі сучасної термінології автомобільного транспорту [8], технологенезу і захисту довкілля [9], інформаційно-комунікаційних технологій [10], правничої термінології [11], комунікації в економічній сфері [12], робототехніки та машинного зору [4; 14], а також 2 глосарії: з механіки [15] і сучасних інформаційно-комунікаційних технологій [16] до закордонного підручника англійської мови з цієї тематики обсягом, відповідно, 955 і 432 термінів.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо детальніше словники і глосарії за такими критеріями: 1. Обсяг словника або глосарію. 2. Тематика довідкового видання і для яких спеціальностей призначений. 3. Матеріали, використані для їх укладання. 4. Спеціальності авторів, співавторів і рецензентів словників.

1. «*Короткий українсько-англійський словник термінів автомобільного транспорту*» [8] представлений такою термінологією: типи автомобілів, агрегатів, деталей і вузлів, експлуатування та ремонтування автомобілів, а також загальнотехнічні терміни, які часто вживають в автомобільній літературі.

Матеріалом для укладання словника викладачі Львівського національного університету природокористування і Національного університету «Львівська політехніка» (НУЛП) вибрали найуживанішу в цій галузі термінологічну лексику, виявлену під час проведення практичних занять з англійської мови, перекладу науково-технічної літератури зі студентами, відповідно, факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій ЛНУП та Інституту механічної інженерії та транспорту НУЛП. Обсяг словника – понад 7 000 термінів і терміносполук.

Під час укладання «Короткого українсько-англійського словника термінів автомобільного транспорту», виникла ідея залучити до створення словника закордонних фахівців або українців діаспори, які мають такий досвід. Випадків залучення закордонних авторів або співавторів до укладання словників є чимало в українській лексикографії. Наприклад, співавтором «Англійсько-укра-

їнського та українсько-англійського словника-довідника з телекомунікацій» [17] доцента НУЛП О. Коссака є британець українського походження Р. Кравець, який працює в цій галузі на теренах Великої Британії.

Упродовж стажування проф. Б. Шуневича у Вейнському державному університеті (Wayne State University), Детройт, США, словник було доповнено новими термінами або уточнено після консультації з інженерами, робітниками українського походження, які працюють на автомобільних заводах Детройта. Було також опрацьовано багато сучасних англійськомовних матеріалів, українських та іноземних стандартів у бібліотеці цього університету, Бібліотеці Конгресу США, що вможливило кількісно та якісно покращити словник.

Словник призначений для студентів і викладачів, які працюють з фаховою літературою з цієї тематики. Рецензентами видання були мовознавці і спеціалісти з цієї галузі знань.

2. Довідкове видання *«Техногенез та захист довкілля: англійсько-український термінологічний словник»* [9] є результатом дослідження, з одного боку, терміносистеми техногенезу, з іншого – захисту довкілля, здійсненого на основі аналізу термінології англійськомовних фахових статей, наукових збірників, монографій, підручників та Інтернет ресурсів. Він нараховує близько 4000 найуживаніших англійських однослівних термінів і термінологічних сполук.

Словник має такі додатки: список абревіатур і скорочень, перелік організацій у справах захисту довкілля та їх переклад українською мовою, список джерел, на основі яких укладений словник. Окрім фахівців словником можуть користуватись перекладачі, науковці, студенти екологічних, хімічних, гірничих та інших закладів вищої освіти.

3. *Англо-український та українсько-англійський словник базової термінології із сучасних інформаційно-комунікаційних технологій* [10] обсягом понад 3 000 термінів і термінологічних сполук, доповнених списком абревіатур. Основою словника є термінологія, виявлена у процесі перекладу студентами науково-технічної літератури з цієї тематики під час практичних занять, самостійного підбору термінів з цієї літератури. Для уточнення перекладу українських еквівалентів використані українські та закордонні загальні і галузеві словники. Словник використовують викладачі і студенти згаданої вище спеціальності нашого та інших ЗВО. Рецензентами цього

видання є відомі науковці, автори багатьох лексикографічних праць. Словник постійно доповнюється новою термінологією і готується до перевидання у такому ж варіанті, але більшого за обсягу найближчим часом.

4. *Українсько-англійський словник базової правничої термінології* [11] складається з трьох частин і загалом містить близько 40 тисяч найуживаніших правничих термінів та лексичних зворотів, а саме терміни з основних галузей права: загальна правнича термінологія, міжнародне право, конституційне та адміністративне право, фінансове та бізнесове, сімейне право, екологічне право, кримінальне право, кримінально-процесуальне право, цивільне право, цивільне процесуальне право. Крім цього, в ньому подається необхідний обсяг лексичних зворотів для виступів правників на міжнародних конференціях.

Словник, укладений викладачами іноземної мови нашого університету, призначений для викладачів, аспірантів, студентів юридичних ЗВО та факультетів, та правників-практиків, перекладачів, бізнесменів та економістів. Рецензентами є спеціалісти з цієї галузі знань ЛНУП та викладачі кафедри прикладної лінгвістики Національного університету «Львівської політехніки». Для укладання словника використано сучасну літературу з цієї тематики і доповнено термінами з інших словників.

5. *«Англійсько-український словник базових термінів для комунікації в економічній сфері»* [12] призначений для фахівців, студентів, викладачів та всіх, хто цікавиться економікою та міжнародними діловими відносинами. Словник укладений викладачами іноземної мови ЛНУП і Львівського національного університету імені Івана Франка, містить основну термінологію, яка використовується в економічній сфері, охоплюючи такі теми, як фінанси, бухгалтерський облік, маркетинг, менеджмент, зовнішньоекономічна діяльність та інші. Для укладання довідкового видання використана фахова література з цієї тематики під час перекладу студентами журнальних статей на практичних заняттях з англійської мови. Для уточнення значень деяких термінів використано українські та закордонні фахові словники.

У словнику подано стислі пояснення до 3000 найуживаніших термінів. Він також охоплює численні скорочення, які часто використовуються в письмовій формі. Також подано записи про видатних економістів, з короткими біографіями. Рецензентами словника є відомі мовознавці і науковці, які працюють у цій галузі знань.

6. *Англійсько-український частотний словник базових термінів з робототехніки* [4] містить понад 3 000 термінів і термінологічних сполук сучасної англійської та української мов з робототехніки.

У словнику представлена науково-технічна термінологія з такої тематики: конструкції, цільові механізми, вузли та оснащення, системи керування, теорія, дослідження, проектування, використання роботів і маніпуляторів, а також загальнотехнічні і загальнонаукові терміни, що часто використовуються в науково-технічній літературі з робототехніки.

Частотний словник (ЧС) укладений під час проведення дисертаційного дослідження на тему «Структурні і функціональні характеристики англійської термінології з робототехніки» [13].

Запропоновані у словнику матеріали базуються на результатах лінгвостатистичного оброблення англійських текстів з робототехніки загальним обсягом 211000 слововживань. Тексти опрацьовані за відповідною методикою із журнальних статей, патентів і матеріалів конференцій. У процесі дослідження виявлено 3300 різних однослівних термінів і 5600 різних термінологічних сполук. В описаному нами словнику запропоновані однослівні терміни з частотами не менші 3 і термінологічні сполуки з частотами не менше 10. При укладанні словника використовувалися сучасні перекладні словники, фахова англійська та українська література за останнє десятиліття.

Словник термінів орієнтований на широке коло користувачів: від студентів до інженерів і науковців, перекладачів, які працюють з фаховою англійською та українською літературою, а також викладачів, які укладають посібники для навчання студентів англійської фахової мови з цієї тематики.

На кафедрах іноземних мов частотні словники потрібно укладати на основі науково-технічної літератури всіх спеціальностей закладів вищої освіти з метою виявлення найуживанішої термінології, що дасть можливість першочергового їх засвоєння під час занять з іноземної мови, а отже сприятиме кращому розумінню змісту текстів.

7. Основою *«Англійсько-українського словника термінів з робототехніки та машинного зору»* [14] є згаданий вище частотний словник з робототехніки [4], укладений на основі вибірки з 211 джерел науково-технічної літератури на цю тематику, а саме журнальних статей, матеріалів міжнародних конференцій, патентних описів, опублікованих у США, Канаді, Великобританії та Австралії протягом 1980–1985 рр. Дослідження

матеріалів словника обсягом близько 12 000 лексичних одиниць дало змогу на його основі підготувати й захистити кандидатську дисертацію у 1991 р.

Після захисту дисертації словник було переглянуто і доповнено термінологією відповідної тематики до 14 000 лексичних одиниць за рахунок термінів, виявлених у нових виданих за кордоном словниках і стандартах, згаданих у списку літератури у кандидатській дисертації.

На нашу думку, під час укладання кожного словника потрібно провадити **комплексне дослідження науково-технічної літератури**, на основі якої укладають словника, і поряд з термінами, термінологічними сполуками вводити до нього у формі додатків списки аббревіатур, скорочень, номенклатурних назв, а також списки власних імен знаних українських і закордонних авторів наукових праць (статей, доповідей, монографій, посібників), назв навчальних закладів й інших організацій, які мають стосунок до тематики цього словника і часто трапляються в науково-технічній літературі, а також джерела інформації, із яких вибрано терміни тощо [18].

У 2024 р. роботу над словником продовжено авторським колективом викладачів (мовознавців і фахівців цієї галузі) кількох кафедр нашого університету (українська філологія, іноземні мови, машинобудування), що дасть можливість зреалізувати згаданий вище комплексний підхід під час його укладання у формі відповідних додатків і значно збільшити обсяг словника за рахунок нових термінів з робототехніки і, зокрема, термінів машинного зору до 16 000 лексичних одиниць.

8. *Короткий англійсько-український та українсько-англійський глосарій термінів у галузі механіки* [15] створений на основі термінів і термінологічних сполук з їхніми тлумаченнями обсягом близько 1 000 лексичних одиниць, рецензентами якого були відомі лексикографи і фахівці з цієї галузі знань. Глосарії активно поповнюються новою термінологією і стануть основою для створення більших за обсягом англійсько-українського та українсько-англійського словників термінів у галузі механіки. Зараз глосарії використовуються студентами і викладачами факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій.

9. *Англійсько-український глосарій для студентів спеціальностей «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка», «Інформаційні технології», «Комп'ютерні науки» денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої*

освіти. Глосарій обсягом 432 одиниці термінів і терміносполук створений, щоб допомогти студентам опанувати основну термінологію у цій галузі під час опрацювання тем із посібників для згаданих вище спеціальностей денної, дистанційної, в тому числі заочної форм навчання бакалаврського і магістерського рівня вищої освіти. Кожен термін супроводжується чітким та зрозумілим поясненням, що полегшує розуміння та запам'ятовування матеріалу.

Уважаємо, що потрібно укласти спільні для України словники термінів з різних галузей науки й техніки у формі банків терміносистем (БТС), ураховуючи українські й закордонні стандарти на ці терміни. Такі словники, на відміну від друкованих, легко доповнювати, вносити потрібні зміни та поширювати. Стосовно словника термінів автомобільного транспорту такі спроби вже були: основою БТС були «Англійсько-український словник термінів з автомобільного транспорту» та «Українсько-англійський словник термінів з автомобільного транспорту» [3; 8]; виконавці – викладачі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, Національної академії Державної прикордонної служби України (НАДПСУ) ім. Богдана Хмельницького, Харківського національного автомобільно-дорожнього університету й інших українських, закордонних навчальних закладів і науково-дослідних установ, про що йшлося в нашій доповіді на Всеукраїнської науково-практичній конференції на базі НАДПСУ 2015 р. [19].

У процесі аналізу створених на кафедрі ІМ словників виявлено, що до їх рецензування у ЛНУП залучають як мовознавців (викладачів іноземних та української мов), так і фахівців різних технічних галузей знань (науковців спеціальних кафедр нашого та інших українських і закордонних університетів; лише кілька словників із семи мають додатки [9; 14], а решту складаються лише з однослівних термінів і термінологічних сполук з тлумаченнями або без них.

Особливість укладання згаданих вище словників полягає ще й у тому, що співавтори поряд із традиційними, стандартними враховують сучасні українські терміни з цієї тематики, якими вже послуговуються науковці та фахівці українських закладів вищої освіти, підприємств й інших уста-

нов, наприклад, *помпа – pump* [8, с. 127], *давач – sensor* [8, с. 46], замість *насос, датчик* та інші незаслужено забуті українські терміни.

Висновки. Як видно із проведеного дослідження, зусиллями викладачів кафедри іноземних мов ЛНУП створено довідкові матеріали від глосаріїв (обсягом кількох сотень термінів) до коротких (обсягом 5–7 тисяч термінів) і до великих обсягом (40 000 і більше термінів) дво- і багатомовних словників.

Словники, які стосуються сільськогосподарських спеціальностей, укладені викладачами кафедри іноземних мов та інших кафедр ЛНУП до 2020 р. [5; 6], тому за останні роки тематика словників пов'язана з новими спеціальностями, спеціалізаціями, які впроваджені недавно у нашому університеті, наприклад, згадані вище інформаційно-комунікаційні технології, робототехніка, машинний зір, право, комунікація в економічній сфері, техногенез та захист довкілля, нова сільськогосподарська техніка.

Укладаючи словники, викладачі кафедри іноземних мов добирали найуживанішу термінологічну лексику, виявлену під час перекладу технічних текстів на практичних заняттях зі студентами старших курсів ЛНУП.

Відносно легко виявити найуживанішу термінологічну лексику, необхідну для першочергового її засвоєння під час занять з іноземної мови, можна шляхом укладання частотних словників з кожної спеціальності [4]. Для укладання ЧС в ЗВО України є всі можливості у вигляді сучасного апаратного і програмного забезпечення.

До створення словників, їхнього рецензування кафедрі іноземних мов ЛНУП залучено як мовознавців (викладачів англійської та української мов), так і фахівців різних технічних галузей знань (науковців багатьох спеціальних кафедр нашого та інших українських і закордонних університетів).

Уважаємо, що наступним кроком у лексикографічній роботі має бути об'єднання в авторські колективи провідних науковців відповідних галузей аграрних ЗВО, науково-дослідних інститутів України для укладання великих за обсягом та якісних словників для всіх галузей науки й техніки у друкованому варіанті та у формі електронних банків терміносистем.

Список літератури:

1. *Англійсько-український сільськогосподарський словник* / [авт. проекту Т. Бусел ; уклад. Є. Ткачова ; упоряд. та заг. ред. С. Мочалова]. Київ ; Ірпінь : Перун, 2017. 701 с.
2. *Аграрний тлумачний словник. Землеробство. Рослинництво. Сортознавство* / уклад. : А. В. Андрющенко, К. М. Кривицький, В. А. Хаджиматов [та ін]. К. : [б. в.], 2010. 258 с.

3. *Короткий англійсько-український словник термінів автомобільного транспорту* / Шуневич Б., Олексів Г. Львів: СПОЛОМ, 2019. 168 с. ISBN 978-966-919-563-0
4. *Англійсько-український частотний словник-мінімум термінів з робототехніки* / Шуневич Б. Львів: СПОЛОМ, 2023. 144 с.
5. Шуневич Б. Словникарство в аграрних закладах вищої освіти України. *Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій: матеріали XXI Міжнародного науково-практичного форуму*, 22 – 24 вересня 2020 р. Львів: ННБК «АТБ», 2020. С. 336–339.
6. Шуневич Б. Лексикографічні праці науковців Львівського національного аграрного університету. *Проблеми української термінології : зб. наук. пр. XVI Міжнар. наук. конф.* (м. Львів, 1–3 жовт. 2020 р.) Львів, 2020. С. 79–82.
7. Шуневич Б., Городецька Н., Гавришків Н. Сучасний стан і перспективи укладання словників у Львівському національному університеті природокористування. *Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної філології, перекладознавства та лінгвістичного забезпечення сектору безпеки й оборони»* (Хмельницький, 22 грудня 2023 року). Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2023. С. 115–119. URL: <https://surl.li/gvrlou>
8. *Короткий українсько-англійський словник термінів автомобільного транспорту* / Уклад.: Шуневич Б., Олексів Г., Шийка Ю. Львів : СПОЛОМ, 2021. 188 с. ISBN 978-966-919-9
9. *Техногенез та захист довкілля: англійсько-український термінологічний словник* / Іващишин О., Волошин І., Шуневич Б. Львів: СПОЛОМ, 2022. 140 с. ISBN 978-966-919-833-4.
10. *Англо-український та українсько-англійський словник базової термінології із сучасних інформаційно-комунікаційних технологій* / Уклад. : Городецька Н., Гавришків Н. Львів : СПОЛОМ, 2021. 132 с. ISBN 978-966-919-735-1
11. *Українсько-англійський словник базової правничої термінології: у 3-х част.* / Уклад.: Добровольська С., Опир М., Панчишин С. Львів : СПОЛОМ, 2021. [Ч. III]. 2021. 280 с. ISBN 978-966-919-727-6
12. *Англо-український словник базових термінів для комунікації в економічній сфері.* Уклад.: Опир М., Панчишин С., Мироненко Н. Львів: Вид-во ННБК «АТБ», 2024. 356 с. ISBN 978-966-2042-92-4
13. Шуневич Б. Структурні і функціональні характеристики англійської термінології з робототехніки : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Б. І. Шуневич. Львів, 1991. 215 с.
14. *Англійсько-український словник термінів з робототехніки та машинного зору. Ч. I* / Шуневич Б., Власовець В., Дерпак О., Турчин І. За ред. Шуневича Б., Власовця В. Львів – Дубляни: СПОЛОМ, 2024. 174 с. ISBN 978-617-8557-30-0
15. *Короткий англійсько-український та українсько-англійський глосарій термінів у галузі механіки* / Уклад. Турчин І. Львів : СПОЛОМ, 2021. 170 с. ISBN 978-966-2042-49-2
16. *Англійсько-український глосарій для студентів спеціальностей «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка», «Інформаційні технології», «Комп'ютерні науки» денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.* Гуня Л., Турчин І., Дубневич Н., 2023, Львів: ЛНУП. 2023., 45 с.
17. *Англо-український та українсько-англійський словник-довідник з телекомунікацій: понад 4000 термінів* / О. Коссак, Р. Кравець; лінгв. ред. О. Микитюк. Львів : БаК, 1996. 245 с.
18. Шуневич Б. Комплексне дослідження української та англійської термінології з дистанційного навчання. *Вісник НУЛП № 538 : «Проблеми української термінології»*. Львів: Вид-во НУЛП, 2005. С. 43–48.
19. Шуневич Б. Проект англійсько-українського комп'ютерного словника термінів автомобільного транспорту. Освітньо-наукове забезпечення діяльності правоохоронних органів і військових формувань України: Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Хмельницький. Вид-во Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. 2015. С. 453–454.

Shunevych B. I., Horodetska N. H., Havryshkiv N. B. DICTIONARY COMPILING AT LVIV NATIONAL ENVIRONMENTAL UNIVERSITY: PAST, PRESENT, FUTURE

To read and translate foreign scientific and technical literature, you need high-quality professional dictionaries that provide precise equivalents of terms from one language into another across different fields of knowledge.

The article provides a brief overview of dictionaries focused on modern agricultural terminology and related fields, which have been compiled and published by academic staff from higher educational institutions training specialists in this sector and employees of research institutions in Ukraine. It analyses the dictionaries created by the Department of Foreign Languages at Lviv National Environmental University (LNEU), highlighting their unique features. Additionally, the article offers suggestions for developing new reference materials.

Both linguists (lecturers of foreign and Ukrainian languages) and specialists in various technical fields of knowledge (researchers of special departments of our and other Ukrainian and foreign higher education institutions, as well as employees of research institutes) should be involved in creating and reviewing dictionaries.

We believe that the next step in lexicographic work should involve uniting leading scholars from relevant fields at agricultural universities and research institutes in Ukraine. These scholars can form teams of authors to compile large-scale and high-quality dictionaries covering all fields of science and technology, both in print and as electronic terminology databases.

In our view, the dictionaries compiled by the academic staff of LNUP primarily focus on the most commonly used terms in each specific field of knowledge. These terms should become part of the active vocabulary for bachelor's and master's students across all university specialities during their foreign language classes.

The study can serve as a basis for further planning of lexicographic work at Lviv National Environmental University.

Key words: *translation dictionaries, Ukrainian dictionaries of agricultural terms, terminology systems database.*